

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Urkunden und Akten der Stadt Strassburg

Politische Urkunden von 1266 bis 1332

Wiegand, Wilhelm

Straßburg, 1886

1278

[urn:nbn:de:bsz:31-326704](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-326704)

64. *Beschluß des St. Thomascapitels über die Austheilung der aus Seelgerüstiftungen fließenden Unterstützungen. 1278 Januar.*

Temporalis facti memoria solet nonnunquam literali testimonio commendari, ne cursu temporis aut posteriorum calumpnia valeat aboleri. noverint igitur universi presentes litteras inspecturi, quod nos Fr[idericus] prepositus, decanus^a totumque capitulum ecclesie sancti Thome Argentinensis ad tollendum et abolendum inter nos omnis dubietationis scrupulum circa remedia ecclesie nostre a fidelibus collata in anniversariis eorundem et festis chori distribuenda cum consensu et voluntate nostri omnium et singulorum statuimus et ordinamus, ut, quandocumque seu quocienscumque in choro ecclesie nostre predictae divina per interdictum generale vel speciale seu quocumque alio casu suspensa fuerint, remedia predicta, sive ad anniversaria sive ad festa chori pertineant, interim maneat in suspensio nec dividantur inter nos, sed reserventur, quousque divina hujusmodi fuerint resumpta, et tunc omni die ad hoc congruo vigilia et missa pro singulis defunctorum secundum ordinem juxta voluntatem defuncti, cujus tunc memoria agitur, peragatur et remedia ejusdem defuncti dumtaxat pro voluntate legantis ea dividantur. de festis autem volumus et statuimus, ut saltem pro singulis festis neglectis singule misse debite secundum ordinem celebrentur et similiter remedia juxta voluntatem conferentis ea dividantur, quousque tam anniversaria quam festa omnia neglecta fuerint plene peracta. et hujusmodi statutum, a nobis singulis datione fidei loco juramenti firmatum, jure^b dum de cetero ab omnibus futuris canonicis inter alia statuta ecclesie nostre presentibus connumeramus. in cujus rei testimonium sigillum capituli nostri una cum sigillo curie Argentinensis presentibus est appensum. nos vero iudex curie predictae ad preces predictorum prepositi et capituli presentes litteras sigillo curie predictae in testimonium predictorum fecimus communiri. actum mense januario anno domini 1278.

T aus Straßb. Thom. A. Docum. hist. lad. 2 (Statuts) or. mb. c. 2 sig. pend.

65. *Beschluß des St. Thomascapitels über die Anschaffung von seidnen Chormänteln. 1278 Januar.*

Consuevit humana providentia gesta sua scripture testimonio commendare, ne vetustate temporis aut posteriorum calumpnia valeat aboleri. noverint igitur presentes et posteri hujus littere tenorem inspecturi, quod nos Fr[idericus] prepositus, decanus^b totumque capitulum ecclesie sancti Thome Argentinensis volentes, qua possumus et debemus, industria providere, ne ecclesia nostra predicta in posterum defectum seu carentiam in cappis sericis seu purpureis ad ornatum divini cultus necessariis indenter sustineat, cum frequenti auxilio subventionis indigeat, que frequentia usus et temporis cursus naturaliter consumit, statuimus et ordinamus inviolabiliter observandum, ut, quicumque de cetero receptus fuerit canonicus in ecclesia nostra predicta, quam cito fructus de prebenda sua perceperit et installatus seu emancipatus

^{a)} Vor decanus ist Raum für den Namen freigelassen. ^{b)} Vor decanus ist Raum für den Namen freigelassen.

fuerit, cappam sericam seu purpuream, qua decenter utatur in festis ecclesie nostre, sibi faciat valentem ad minus tres marcas argenti, que apud ecclesiam semper remaneat. et si in hoc facto idem canonicus negligens aut remissus fuerit, liceat decano, qui pro tempore fuerit, primos proventus prebende sue predictae sine omni contradictione ipsius vel cuiusquam recipere usque ad summam predictam trium marcarum, conservandam et convertendam dumtaxat in usus cappe huiusmodi comparande, ut sic ecclesia ex nostra provisione incrementum ornamentorum potius quam ex negligentia detrimentum recipiat. huiusmodi autem statutum ab omnibus futuris canonicis inter alia statuta nostre ecclesie jurandum connumeramus. et ut firmum et inviolabile permaneat, sigillum capituli nostri una cum sigillo curie Argentinensis presentibus est appensum. nos vero iudex curie predictae ad preces predictorum prepositi et capituli presentes litteras sigillo curie predictae in testimonium predictorum fecimus communiri. actum mense januario anno domini 1278.

T aus Straßb. Thom. A. Docum. hist. lad. 2 (Statuts) or. mb. c. 2 sig. pend.

Gedruckt darnach bei Ch. Schmidt Hist. du chap. de s. Thom. p. 324 nr. 46. Heitz Die St. Thomaskirche von Straßb. S. 97 in deutscher Uebertragung aus Ecclesia colleg. s. Thome etc. mscpt.

66. Peter Esel, Bürger von Metz, spricht die Stadt Straßburg von jeder Verpflichtung frei. 1278 Februar 3.

Noverint universi tam presentes quam posteri hujus littere inspectores, quod ego Petrus dictus Asinus civis Metensis decem libras denariorum Metensium et si quid amplius est et omne dampnum, quod supercrevit, ad cuius pecunie et dampni solutionem universitas civium Argentinensium ex mutuo michi fuerat obligata, remitto sponte et liberaliter, non coactus, pure et simpliciter pro me meisque heredibus universis, renunciando omni actioni michi competenti super eisdem sorte et dampnis contra universos et singulos cives Argentinenses. protestor et fratrem meum Philippum et ejus consocium debita et dampna, in quibus eisdem dicta tenebatur universitas, similiter remisisse. in cuius rei probationem sigillum meum presenti cedulae est appensum. actum anno 1278 in crastino purificationis.

S aus Straßb. St. A. Versch. Canzlei-Gew. Corp. K lad. 17 or. mb. c. sig. pend. delapso.

67. Bischof Konrad von Straßburg befreit das Kloster Herrenalb und seine Angehörigen vom Zolle zu Straßburg. 1278 Februar 10 Malsch.

Cunradus dei gratia Argentinensis episcopus notum fieri cupimus omnibus presens scriptum intuentibus, quod nos absolvimus in perpetuum monasterium in Alba Cisterciensis ordinis Spirensis diocesis, abbatem et monachos ejusdem loci ac universas personas ibidem professas in grangiis sive curiis suis vel ubicumque commorantes cum omnibus bonis et universis rebus dicto monasterio grangiis sive curiis suis pertinentibus ab omni theloneo, quod nobis ex eis de civitate nostra Argentinensi vel

nostris successoribus posset provenire. ut autem hec nostra donatio abbati et monachis nunc ibidem degentibus omnibusque successoribus suis sit valitura, presens scriptum nostro sigillo sollempniter est communitum. actum et datum anno domini 1278, 4 idus februarii apud Mals.

Aus d. Zeitschr. f. Gesch. d. Oberrh. II, 114 nach dem Or. im Württemb. St.-A. zu Stuttgart. 5

68. Ludwig Pfalzgraf bei Rhein, die Grafen von Hohenberg, Katzenellenbogen und Leiningen, sowie siebzehn genannte Städte, darunter Straßburg, schließen einen Landfrieden auf zwei Jahre, dessen Kosten ein Zoll zu Mainz und Boppard bestreiten soll. 1278 Juni 24 Hagenau.

In nomine domini amen. Ludewicus dei gracia comes palatinus Reni dux 10
Bauwarie, Albertus de Hohenberc, Eberhardus de Kazzenelnbogen, Fridericus de
Liningin comites, Moguntinenses, Argentinenses, Basilienses, Wormatienses, Spiren-
ses, Columbarienses, Slezestasienses, Hagenaugenses, Wizenburgenses, Openheimen-
ses, Pinginenses, Wisalienses, Bobardienses, Frakenfordienses, Geilenhusenses, Fri-
deburgenses, Wetslorgenses cives ad noticiam universorum litteris presentibus volumus 15
pervenire, quod nos attendentes et considerantes inconstanciam rerum humanarum
apud civitatem Hagenaugiam convenimus ibidem propter honorem dei et gloriose
virginis, matris sue, necnon ob reverenciam sacri imperii pacem sanctam et gene-
ralem clara fide et unanimi^a consensu compromisimus a festo penthecostes nunc pre-
terito per biennium contra quoslibet violatores sancte pacis ac dolo sue malicie ipsam 20
insectantes conservare et gubernare viribus et posse, in quantum valemus, procedere
eciam manu valida nobis favente divina clemencia contra omnes, qui thelonia incon-
sucta et injusta super alveum Reni recipere volunt, hoc adjecto, quod omnes sive
religiosi sive seculares in Reno descendentes et ascendentes de rebus suis, secundum
quod taxavimus et statuimus communi consilio, apud Maguntiam et Bobardiam^b sum- 25
mam proporcionaliter sue pecunie in subsidium et in defensionem pacis ministrabunt,
ut eo potencialiter et liberaliter ipsos in corpore et rebus ac pacem predictam defen-
sare valeamus. cives vero rebelles et inobedientes hiis statutis et compromissis a
sancta pace et nostra defensione penitus eicimus et excludimus. dampna, si qua in-
currunt et ipsis provenire inde poterunt, per nos nec nostro adjutorio vindicabuntur. 30
in testimonium et robor omnium premissorum presentibus nostra sigilla sunt appensa.
actum et datum Hagenaugie^c anno domini 1278 die beati Johannis baptiste.

S aus Straßb. St. A. Gew. u. d. Pfalz lad. 48,49 or. mb. c. 21 sig. pend. partim mutilatis, quorum 5 delapsa. Abgefallen sind die Siegel von Mainz, Straßburg, Worms, Speier und Bingen. 35

Gedruckt aus dem Briefbuch A fol. 111^b ibid. bei Wencker Appar. et instr. archiv. p. 186 nr. 22 = Böhmer Cod. dipl. Manofrancof. p. 185 = Schaab Gesch. d. rhein. Städteb. 2, 62 = Trouillat Mon. de Bâle II, 293 nr. 229. — Speierer UB. S. 97 nr. 134 i. Regest; Böhmer R. Reichssachen nr. 131.

a) S unanimi das h durch zwei untergesetzte Punkte gelöscht. b) S Bobardiam. c) S Hagenau mit Abkürzungsstrich. 40